

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՐ ԱՅԼՆ

ԲԱԺՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամեն տեղի համար ուր այս լրագրի մուտքը արգելուած չէ, ամբողջ 16րդ շրջանի (900 սեպտ.—901 յուլիս) բաժնորդագրին է 20 ֆր. կանխիկ: Վարելի է նաև բաժնորդագրուիլ քանի ամսի համար որ ուզուի, ամեն մէկ ամսականը 2 ֆր. հաշուելով և 1901 յուլիս ամսէն առդին հանդիմանու պայմանով:

Նամակ և ծրարագէտք է ղրկել հետեւեալ հասցեով. M. PORTOUKALIAN, Rédacteur du journal Arménia. MARSEILLE (France).

ԺԶ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 20

1901 ՅՈՒՆԻՈՒՍ 16

1901 ՅՈՒՆԻՈՒՍ 3 (2.8.)

ՉՈՐԻ ՏԱՐԻ

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Խմբագրութիւնը, եթէ հարկ համարի, համառօտելով և կտրմամբ միայն կը հրատարակէ իրեն զրկուած գրութիւնները: Չոր տարու չէ վերագրաձուներ չհրատարակուած ձեռագիրները:

Մանուցումներ կընդունուին հայերէն և ֆրանսերէն լեզուով: Մանուցման 1 միլիգրամը 1 սանդղակարժէ. 1 գրամը 10 սանդղակարժէ:

Les annonces, en français et en arménien sont reçues, aux bureaux de Rédaction: Rue Glanvès, 17.

ԲԱՑՈՒԱԾ Է ԲԱԺՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

“ԱՐՄԵՆԻԱ”

ԺԶ ՇՐՋԱՆԻՆ

(1900 ՍԵՊՏԵՄԲՐ—1901 ՅՈՒՆԻՍ)

Արմենիայի ամբողջ 16րդ շրջանի բաժնորդագրին է 20 ֆրանգ որ կարելի է նաև մաս առ մաս զրկել, 10 կամ 5 ֆրանգով:

—Անոնք որ Արմենիայի Օժանդակ կը գրուին, իրենց համար ստացած մէկ օրինակ Արմենիայէն զատ՝ որի բաժնորդագրինը 20 ֆր. է, քանի՜ օրինակ Արմենիա որ ուզեն, կը զրկուի իրենց հասցեով և իրենց ծրարի մէջ դրուած, ամէն մէկ օրինակի տարեկան բաժնորդագրինը 10 ֆրանգ և կամ որ նոյնն է, ամսական մէկ ֆրանգ միայն հաշուելով:

—Ամեն ազգի ու երկրի մէջ ընդունուած սովորութիւն մ'է որ ԼՐԱԳԻՐՆԵՐԻ ԲԱԺՆՈՐԴԱԳՐՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՆԽԻԿ ԿԸ ՎՃԱՐՈՒԻՆ:

—Արմենիայի այն հին բաժնորդներ որոնք 15րդ շրջանին համար 20 ֆրանգ ամբողջովին վճարած էին, իրենց հին հաշիւ փակուելու համար իւրաւունք պիտի ունենան ներկայ 16րդ շրջանի մինչև 11րդ թիւն ստանալու: հետևապէս այս 16րդ շրջանի մինչև վերջին իրենց բաժնորդագրին վճարած լինելու համար 17 1/2 ֆր. միայն կը պարտին զրկել: Իսկ այն հին բաժնորդներ որոնք ներկայ 16րդ շրջանին համար ալ 20 ֆր. զրկած են արդէն, կը խնդրենք որ հաճին իմացուան ինքն իրենց այդ 2 1/2 ֆր. պահանջը: Եթէ կը փափաքին, իրենց ընտրած գերբերէ 2 1/2 ֆր. արժէքով կը զրկենք իրենց (եթէ իրենց ուզած գերբն աւելի արժէ, տարբերութիւնը մեզ զրկուելով): Իսկ եթէ կուզեն, փոստով իրենց կը վերագրաձուներ այդ 2 1/2 ֆրանգը:

—Արմենիային իր 16րդ շրջան թեւաւ կոխելով հրատարակուած չյետաձգելու համար, մեր բարեկամներէ շատերի խորհուրդին հետեւելով, վերսկսած ենք շարունակել հրատարակութիւնը, առայժմ չաբարձր մէկ թերթ հանելով և խոստանալով շուտով սկսիլ նորէն, երբ հանգամանքները ներքին, չաբարձր երկու թերթ տալու:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Նոր տարի եւ Նոր դար. — Կ. պօլսի եւ Հայաստան. — Հայեր ի Թիւրքիա. — Հայեր ի Ռուսիա. — Ամերիկայէն վերադարձող Հայեր Սամսոնի մէջ բանտարկուած. — Եգիպտոսի նոր անաշնորհը. — Նամակ Կիպրոսէն (Նիկոսիա). — Նոր հրատարակութիւններ. — Հայերէն նոր քերթ մ'ալ Ամերիկայի մէջ. — Թիւրքիայէն լուրեր. — Մակեդոնիա. — Արտասահմանի լուրեր. — Լորտ Պրոմ փաստաբանի առաջին դատք. — Մանուցումներ:

ՆՈՐ ՏԱՐԻ ԵՒ ՆՈՐ ԴԱՐ

1901

Մեր ընթերցողներին հետ միասին մեր բոլոր հայրենակիցներին, որոնց մեծագոյն մասը արեւելեան երկրներին մէջ գտնուելով՝ նոր տարին ու նոր դարագլուխը արեւմտեաններէն 13 օր յետոյ կը տեսնեն, կը շնորհաւորենք 1901 թուականի և 20րդ դարի մուտքը:

Թէ ինչ դասեր կաւանդեն մեզ անցած տարին ու անցած դարը աղգային տեսակէտով, այդ գծուար է մանրամասնել հոս խմբագրական սեղմուած յօդուածի մը մէջ: Մեր թերթի մէջ յաճախ տեսութիւններ եղած են և կը լինին պատմական անցեալին և ներկայ եղելութիւնների ու իրենց հետեւանքների վրայ որոնց ուշադիր և մանրամաս ընթերցումը կառաջնորդէ իւրաքանչիւրին իրեն հետաքրքրող եզրակացութիւնները գտնելու:

Ազգերի կեանքին մէջ տարիները շատ մեծ փոփոխութիւն մը չեն ներկայացուներ. բայց եթէ դարի մը վախճանէն մինչև անոր սկիզբն ընդհանուր նայուածք մը ձգուի, վիճակի բաւական մեծ փոփոխութիւն կը նշմարուի: Եթէ 19րդ դարի վերջին տարիները մեզ համար թշուառութեան տարիներ եղան, ամբողջ մէկ դարն աչքի առջև բերելով և անոր սկզբնաւորութեան վիճակին հետ բաղդատելով ներկայ ժամանակը, չենք կրնար չխոստովանիլ որ հայ միտքերն աւելի արթնցած և յառաջդիմած են այժմ քան թէ 100 տարի առաջ և իր այդ յառաջնադարութեան արդիւնքն եղած են իր ներկայ ցաւեր որոնք գեղեցիկ ապագայի մը ծննդեան երկունքն են, միայն եթէ արտակարգ շարժումներով ժամանակէն առաջ չլիծի երախայն կամ արհեստին անփորձ մանկաբարձներին ձեռքով չը վտանգուի անոր ծնունդը: Բաւական է որ բնական կարգով առաջ տարուի ծննդը. երբ երախայն կամ արհեստին անփորձ մանկաբարձները ձեռքով չը վտանգուի անոր ծնունդը:

առջ չլիծի երախայն կամ արհեստին անփորձ մանկաբարձներին ձեռքով չը վտանգուի անոր ծնունդը: Բաւական է որ բնական կարգով առաջ տարուի ծննդը. երբ երախայն կամ արհեստին անփորձ մանկաբարձները ձեռքով չը վտանգուի անոր ծնունդը:

Կը մաղձենք որ նոր դարը — չենք ըսեր նոր տարին, որովհետեւ մենք այդչափ մօտիկ ժամանակի վրայ չենք հաշուեր մեր ակնկալած ապագայի ծնունդը: Անոնք որ մօտաւոր ժամանակի փայլուն յոյսերով երազատես կը լինին, երբ կարծենան և բաց աչքերով յուսավորեալ կը դիտեն իրականութիւնը, բոլորովին կը յուսահատին. իսկ անոնք որ համբերել գիտեն և կը հաւատան ապագային, առանց յուսահատելու կը շարունակեն իրենց ճանքն, նոյն իսկ հեռաւոր ապագայի մը յոյսերով ոգևորուելով և աշխատութեան ոյժ գգալով — կը մաղթենք որ նոր դարը մեր հայրենակիցներին տայ անցեալի փորձառութիւնը և ներկայի թարմ ոյժը որոնք կարողանան անառնել մեր ակնկալած ապագայի գեղեցիկ յոյսեր:

Մ. ֆ.

Կ. ՊՕԼԻՍ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

(Շաբ. 18րդ քուռն)

Ռուսիայի և Թիւրքիայի հայերին միջև գէթ գրականական կապակցութիւն մը հաստատուելու պէտքը կը զգայի Եւորոպական անոնց թերթերէ միայն Մեղրոս Հայաստանին տեսած էի, այն ալ՝ պատահամբ: Ասիայի խմբագրութեան վերջին ժամանակ վեճերին վերաբերեալ թղթակցութիւն մը Մեղրոսի մէջ տեսնուած լինելով, Սրուանձտեանց Գարեգին վարդապետ ցոյց տուաւ ինձ այդ թիւ, Ասիայի մէջ արտագրելու համար, և այդ առթիւ տեսայ Մեղրոս, — Ասիայի խափառումէն յետոյ մի քանի թղթակցութիւն զրկեցի անոր, Կ. պօլսի ազգային գործերին վերաբերեալ, որոնք հրատարակուեցան «Նորայր» և «Հրահեր» կեղծանուն ստորագրութիւններով:

Մշակի վրայ տեղեկութիւն չունէի

որովհետեւ տեսած չէի. այդ ժամանակ դեռ ճանչցուած չէր Կ. պօլսի մէջ «Մշակ»ի առաջին տարիներին մէջ Միհրդատ Ամերիկեանց աշխատակցած է եղեր անոր, «Չաքու» ստորագրութեամբ «բանասիրականներ» գրելով ինչպէս արդէն գրած եմ, Ամերիկեանցի հետ ծանօթանալու պատահութիւն մ'ունենալով, ես առիթ ունեցայ «Մշակ»ի թերթերն ալ տեսնելու որոնք զիս աւելի ոգևորեցին և «Մշակ»ի հետաքրքիր ընթերցող մը դարձայ:

Այդ ժամանակներ Մ. Ամերիկեանց կարգադրութիւն մ'ընելով փառնուեանի հետ, չաբարձր թերթ մը սկսաւ հրատարակել Շաբ. կարճաց անուն, «Մանգումէի Էփ. քեար»ի հայերէնը: Իր յոյսն ու նպատակն էր, ոչ այնքան թիւրքերի մէջ, այլ կովկասի մէջ տարածել այդ չաբարձր թերթ և իր այդ յոյս հիմնած էր իր բարեկամների, Գրիգոր Արծրունիի, Գար. Բիւլ Սունդուկեանցի աջակցութեան վրայ: Եւ առանց նախապէս Արծրունիին հաւանութիւն ստանալու, զայն իր «Շաբ. կարճաց»ի գործակալ նշանակած էր թիւրքերի մէջ և հետզհետէ հրատարակած թերթերն անոր կը զրկէր կովկասի մէջ տարածելու և բաժնորդներ գտնելու համար: Դիչ ժամանակ յետոյ Արծրունին գրած լինելով Ամերիկեանցին թէ իր զբաղումներ չեն ներեր այդպիսի գործաւորութեան պաշտօն ստանձնել — և ինչպէս յետոյ հասկցայ թիւրքերէ թալով Արծրունիի հետ ունեցած տեսակցութեան միջոցին, Արծրունին շատ խելացի գործ մը չէր համարեր Ամերիկեանցին Կ. պօլսի մէջ այդպիսի ձեռնարկ մ'ընելը, իր աջակցութեան վրայ յոյս դնելով — «Շաբ. կարճաց»ը դադարեցաւ հրատարակուել որովհետեւ Ամերիկեանց ներթափանց միջոցներ չունէր շարունակելու համար:

Սակայն «Շաբ. կարճաց»ը միջոց մ'եղաւ զիս Արծրունիին ծանօթացուանելու: Ամերիկեանցի խնդրանքով յօդուածներ կը գրէի անոր մէջ առանց կեղծանունի ստորագրելով: Այդ յօդուածների մեծ մասը կը վերաբերէին Հայաստանցիների պատգիտութեան վտանգներին, մեր ներկայ վիճակի բարեփոխման պէտքին և փոխանակ Հայաստանէն Կ. պօլսի դալ պանդխտներուն, Կ. պօլսեցիներին հա.

— Նիւնորքէն և Լոնտոնէն եկած հե. ապօրոնեո կիմարունեն որ ինՊուէնորահ

հիւանդութիւնը շատ տարածուած է այդ տեղերը և մեծ քանակութեամբ զոհեր կը տանի :

Ալեքսանդրիայի (Նեքիպոս) Առողջապահական խորհուրդը 10 օր քարանթինի կենթարկէ Վ. պօլսէն և Զմիռնէն եկող շոգենաւները :

ԼՈՐՏ ՊՐՕՄ ՓԱՍՏԱԲԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ԴԱՏԸ

Լորտ Պրօմ հռչակաւոր փաստաբան և իրուագէտ Անգլիացիին՝ առաջները միշտ առանց դատի կը մնար . գործ չկար իրեն համար : Օր մը կառախումբ նստած քաղաք կերթար եղեռնադատ ատենին ներկայ գտնուելու : Կայարանէ մը իր նստած վակոնը մը տաւ մարդ մը, որի շարժումներն ու լեզուն կը ցուցնէին թէ վիճակը գէշ է : Պրօմ հարցուց թէ հիւանդ էր : Ո՛չ, հիւանդ չէր . բայց մեծ դրամական ներդրեան մէջ էր, կործանելու աստիճան : Իրեն գէժ շատ կնճռոտ դատ մը բացուած էր . և ոչ մէկ փաստաբան յանձն կառնէր իր պաշտպանութիւնը, դատին վերջին աստիճան յուսահատական լինելուն պատճառով : «Եկո՛ւր նայիմ, ըսաւ Պրօմ, ես ալ փաստաբան եմ . պատմեցէք ինձ . թերեւ կարենամ օգնել ձեզ» : Դատն համառօտիւ հետեւեալն է . — Ամբաստանեալը գիւղական պանդոկապետ մ'էր, որի տունը կիջնէին երկրագործներն ու մանրավաճառները, տօնավաճառի օրերն իրենց վաճառումներն ու սակարկութիւններն ընելու համար : Օր մը երեք հոգի 2,000 անգլ . ոսկի աւանդ գրին իրեն քով, սա բացարձակ պատուէրով որ զանկա պահէ ամբողջ, և այն ատեն միայն վճարէ երբ երեքն ալ միենոյն ժամանակ ներկայանան իրեն : Երեք մարդերէ մէկը գալով յաջողեցաւ համոզել փաստերով դրամն ետ առնել պանդոկապետէն և կծկել դրամահիմա միւս երկուքը դատ բանալով իրեն գէժ, դումարը կը պահանջեն : Ի՞նչ ընէր խեղճ մարդը, Եթէ վճարէ, բոլորովին կործանում է իրեն համար : Կարճ կապելով, ըսնք թէ Պրօմ դատն իրեն վրայ առաւ և դատաւորին առջև հետեւեալ կերպով խօսեցաւ իր պաշտպանողական ճառը . — «Տէ՛ր իմ դատաւոր, կընդունիմ որ խնդրի առարկայ եղած դրամն յանձնուած է ինձ . կընդունիմ որ վճարեցի երեք մարդերէ մէկին, հակառակ ինձ եղած պատուէրին . բայց հիմա պատրաստ եմ ետ դարձնել ամբողջ պահանջուած գումարը, եթէ դատարանը կարենայ ներկայացնել այն երեք մարդիկը, որոնք նախապէս գումարն աւանդ գրին իմ քով : »

ԲԱՅՈՒԱԾ Է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԻ
Աշխատասիրոյ ինքն
Հ. Ղ. Վ. ԱԼԻՇԱՆԻ

Գործն է Հաւաքումն պատմաց Հայոց՝ ժամանակագրական կարգաւ, սկիզբէն մինչև ժի. դար : Հաւաքին աշխարհագրաբ լեզուաւ կը յաւելու

բացատրութիւններ և ծանօթութիւններ իւրաքանչիւր իջին ներքե :
Հանգամանք Տպագրութեան . քառածաւ մեծադիր, շքեղ թղթով վրայ և պատկերազարդ :
Բաժանորդագիրն է 30 փրանկ կանխիկ . ճանապարհի ծախքը մեր վրայ : Յետ աւարտման պիտի վաճառուի 50 փրանկի :
Բաժանորդագրութեան ժամանակ զեղչ չի լինիր . բայց 10 օրինակ բաժանորդ գտնողին օրինակ մի ևս կը տրուի օրի :

Տեսչութիւն
ՄԻԹՐԱՐԵԱՆ ՏՊԱԳՐԱՏԱՆ
Մէր հասցէն՝
Direction de l'Imprimerie Arménienne
(Italie) VENISE

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՆԵՐ

Արմենիայի խմբագրատան մէջ ծախու գտնուած գիրքերի մանրամասն ցուցակը հրատարակուած է Արմենիայի 14րդ շրջանի 77, 78, 79, 80 և 81 թիւերին մէջ :
Այդ թիւերէն յատկապէս աւելի տպած լինելով, պատրաստ ենք ձրիաւ պէս զրկել անոնց որոնք կը փափաքին մեր գրացուցակներն ունենալ, եթէ գտնէ 50 սանթիմ զրկելով գիրք ուզեն մեզնէ նախապէս . այդ ուզուած գրքի ծրարին մէջ գրուելով կը շարժուին գրացուցակներն ալ :
Ամեն երկրի փոստերը, քանի՜ սանթիմի համար ալ լինի, մանաւանդ փոստ կուտան մեզ վճարուելու համար Մարսէլլի մէջ :

ԾԱՆՈԹ ԳԻՐՔԵՐ

Արմենիայի խմբագրատան մէջ ծախու կը գտնուին հետեւեալ գիրքերը որոնց առջեւ նշանակուած գիներէն մէջ հաշուուած է նաեւ զրկելու փոստի ծախքը :
Ծրարները ապահովագրուած (recommandé-registré) ստանալ ու զոյնները պէտք է որ ամեն մէկ ծրարի (մինչեւ 2 քիլօ) համար 25 սանթիմ ապահովագրութեան ծախքը վճարեն :
ԺԲ
ՀՐԱՏԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ Մ. ՓՈՐՔՈՒԳԱԼԵԱՆ

ՆԱՌՅՇՆԵՐ

Մ. ՓՈՐՔՈՒԳԱԼԵԱՆԻ
ԳՐԱԾ ՈՏԱՆԱԻՈՐՆԵՐԷՆ

Մ. Փորթուգալեանի գրած հայրենասիրական ոտանաւորներէ մի քանիսն ամփոփուած են այս տետրակի մէջ իբրեւ նմոյներ զանազան քաղաքներէ մէջ և զանազան տպագրութիւններէ տակ իւր երբեմն գրած ոտանաւորներին որոնք ժամանակին հրատարակուած չէ լինելով կորսուած են այժմ : Այն մի քանի ոտանաւորներ որոնք իբրեւ նմոյ ամփոփուած են այս տետրակի մէջ, ցիր և ցան կը գտնուին Կ. Պօլիս քաղաքում ազգային երգարաններէ մէջ՝ որոց վերստին տպագրութիւնն վաղուց արդէն արգելուած է, և Ասիոյ

և Արմենիայի տպագրութիւններէ մէջ : Նմոյցներէ մէջ փոքրիկ տեղեկութիւններ տըրաւած են նաեւ թէ այդ ոտանաւորներէն ինչ տպագրութիւններ տակ ներշնչուելով գրուած են : Գին 15 սանթիմ :

ՊԻՏԱՆԻ ԳԻՏԵԼԻԲՆԵՐ

(Յատկապէս պատրաստուած Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց Հայ գաղթականներուն կեանքի, ժամանակի և դրամի խնայողութիւն ընել տալու հարկ եղած գիւրուութիւններն ընծախելու համար) : Աշխատասիրեաց Պետրոս Ռ. Թորոսեան. Տպագր. Նիւ Եորք, Լիլիա Խալա և ընկ. 1897 : Ամերիկա գնացող Հայերին և կամ արդէն հոն գտնուողներին համար շատ կարեւոր գիրք է : Գինն է 1 ֆրանկ և 25 սանթիմ :

ՇԷՔՐԻՐԻ ՀԱՄԼԷԴԵՐ

Շէքրիւրի ՀԱՄԼԷԴԵՐ որ արեւմտեան աշխարհագրաբ լեզուով հայերէնի թարգմանած է քաջ անգլիագէտ Տիար Գարեգին Յ. Փափազեան, կարելի է ստանալ նաեւ Արմենիայի խմբագրատանէն :
Տպագրուած է վիէննայի Միլիթարեանց տպարանը, մաքուր թղթի վրայ և ունի մեծ ութածաւ դիրքով 183+Ի Կ երես :
Գինն է 2 ֆրանկ և 50 սանթիմ :

ԻՄ ՀԱՅՐԱՍՊՈՒՆ ԸՆԿԵՐԸ

(Կ. ՊՈԼՈՑ ՀԱՅՈՑ ԿԵԱՆՔԷՆ ԱԻՆՈՒԱՆ ՄԻ ԻՐԱԿԱՆ ՎԷՊ)

ԳՐԵՑ ԱՊԼՂԱՐԻՊ

Այս հետաքրքրաշարժ գրուած կը ներկայացունէ ընտանեկան տխուր պատկերներէ մին ուր կը տեսնուի թէ անբարոյական մի հայր իւր ապականուած վարքուբարքով որչա՞փ չարքաների պատճառ դարձած է և վերջի վերջոյ ինք ալ իւր որդու ձեռքով սպաննուած և անհետացած է աշխարհէ : Գին 1 ֆրանկ :

ՄԻ ՊՈԻԼԿԱՐ ՀԱՅՐԵՆԱՍԷՐ

(ՀԱՔԱՐԻԱ ՍԹՈՐԱՆՈՎ)
ՅՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ
ՄԵՐՏԻՔ ՓՈՐՔՈՒԳԱԼԵԱՆ
1894

Պուլկարիայի անկախութեան հերոսներէ մէկին, Ջաքարիա Սթոյա, նովի, որ իր ընդունակութեան շնորհով յաջողեցաւ մի լեռնաբնակ գիւղացի հովուի պարզ վիճակէն հետզհետէ արհեստաւոր, վարժապետ, յեղափոխական գործիչ, խմբագրապետ և վերջապէս ազատ Պուլկարիայի Ազգային Ժողովի նախագահ դառնալ խիստ հետաքրքրաշարժ կենսագրութիւնն է, ուր ուշադրութեան արժանի տեղեկութիւններ կան նաեւ Պուլկարիան թիւրքի լուծէն ազատելու աշխատող պուլկար հայրենասէր յեղափոխականներէ գործունէութեան մասին : Սկիզբը գրուած է նաեւ հեղինակին, Բրօքէսէօր Լուի Լըժէի, և թարգմանչին միջեւ եղած թղթակցութիւնը այս գրքի հայերէն թարգմանութեանն առիթով :

Հեղինակը շատ իրաւամբ կը գրէ

իր յառաջաբանի վերջ թէ «Ջարմանք պիտի պատճառէ ինձ եթէ ընթերցողները հետաքրքրութիւնը չարժի պետական մարդ դարձած մի գիւղացիի այս վաւերական պատմութեան վրայ : »

Գինն է փոստի ծախքով մէկտեղ 1 ֆրանկ և 40 սանթիմ :

Տարածելու համար մեծ քանակութեամբ առնողներին 25 % զեղչ կը լինի :

(Պարսկաստանի Հայերին հաւար 1 ֆրանկ է :

ՀՐԱՏԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Մ. ՓՈՐՔՈՒԳԱԼԵԱՆ

Մ. Փորթուգալեանի հրատարակած գիրքերին վրայ մասնաւոր զեղչ կը լինի Պարսկաստանի Հայերին համար որոնց կը զրկուի փակագծի մէջ նշանակուած գիներով :
Ա. ՀԱՅ ԳԻՏԵԼԻԲՆԵՐԸ (Սպասած) Բ. ՀԱՅ ԳԻՏԵԼԻԲՆԵՐԸ
Գ. ՍԱՂՄՈՍ ԻՐԱՅԵԼԻ
Դ. ԱՋԱՏՈՒԹԻՒՆ ՊՈԻԼԿԱՐԻՈՑ ԵՒ ԿԵՆՍՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՊՈԻԼԿԱՐ ԱՊՏԱՍԲԱՑԱՑ (Սպասած)
Ե. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹԵՈԴՈՒՆՆԵՐԸ. — (Հայաստանցիների պանդխտութեան տխուր հետեւանքների սէկ փոքրիկ պատկերը կը ներկայացունէ վիպական կերպով) Գին (90 սանթիմ) 1 ֆրանկ 20 սանթիմ
Զ. ԳԱՄԱՌՔԱԹԻՊԱՆ — ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ յետ այբուբենի աւարտելուն (Սպասած)
Է. ԼԻՆԶԻ ՕՐԷՆԲԵՐԸ ՅԱԶԿԱԶԱՅԱՍՏԱՆԻՄ. (Սպասած)

Ը. ԹԻՐԻԳԻՍԻ ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՒ ԻՐԵՆՑ ԴԻԱՑԻՆԵՐ (Թիւրքիայի Հայերին և իրենց դրացի ազգերի վրայ վիճակագրական և ցեղաբանական ամփոփ և հետաքրքրաշարժ տեղեկութիւններ կը պարունակէ : Թիւրքահայաստանի մէջ բռնակող այլ և այլ ազգերէ բնակիչների թուին բաղդատական մէկ ցուցակն ալ կցուած է տետրակին վերջը) : Գին 50 սանթիմ (35 սանթիմ) :

Թ. ԱՐՄԷՆԻԱՆԻ ՅՈՒՇԱՐԱՐ (Արմենիայի Ա տարեշրջանի թիւերը այժմ բոլորովին սպասած և միենոյն ժամանակ շատերի հետաքրքրութեան առարկայ դարձած լինելով, այդ շրջանի էջ Սթոլուգալեանի գրած առաջնորդող յօդուածներէն գէթ 30ի չափ ամփոփուած են Յուդաբարի մէջ որ ութածու գիրքով 124 երեսներէ կը բաղկանայ) : (1 ֆրանկ) : 1 ֆր. 40 սանթիմ
Ժ. ՎՐԷԺ (Պուլկարիայի մէջ Թիւրքերի արած բարբարոսութիւններէն մի փոքրիկ պատկեր կը ներկայացունէ և ցոյց կուտայ թէ Պուլկարներն ինչպիսի միջոցների դիմած են իրենց վրէժ լուծելու համար) : (15 սանթիմ) 20 սանթիմ
ԺԱ. ԹՈՄԱՍ ԲՈՅԱՐԻՍ (Յունաստանի մէջ Թիւրքերի արած բարբարոսութիւններէն մի փոքրիկ պատկեր կը ներկայացունէ և ցոյց կուտայ թէ Յոյներն ինչպիսի միջոցների դիմած են իրենց վրէժ լուծելու համար) : (0,15 սանթիմ) 20 սանթիմ :

ՏԵՐՈՒՆ—ԻՄՐԱԳԻՐ
Մ. ՓՈՐՔՈՒԳԱԼԵԱՆ

ՄԱՐՍԵԼ
Հայրենի տպարան Մ. Փորթուգալեանի
Le Gérant: François CARRIERE
Marseille. — Imprimerie du Midi